

## Indeks potrošačkih cijena (CPI) Maj 2012.godine

**Mjesečna inflacija u maju iznosila +0,4%, dok je godišnja bila na nivou od +3,5%**

Mjesečna inflacija u maju, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je +0,4%, dok je godišnja iznosila +3,5%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena odjeće; hrane; usluga smještaja; medicinskih proizvoda, uređaja i opreme i novina.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Hoteli i restorani (+3,6%); Rekreacija i kultura (+3,2%); Odjeća i obuća (+2,4%); Zdravlje (+0,6%); Hrana i bezalkoholna pića (+0,3%); Alkoholna pića i duvan (+0,1%); dok je pad cijena zabilježen u grupama: Ostali proizvodi i usluge (-2,1%); Prevoz (-0,6%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (-0,1%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (-0,1%). Cijene u grupama: Komunikacije i Obrazovanje, ostale su na nivou iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u maju zabilježene su u grupama: Alkoholna pića i duvan (+25,4%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+10,1%); Zdravlje (+6,9%); Hoteli i restorani (+3,1%); Rekreacija i kultura (+2,5%); Prevoz (+2,4%); Hrana i bezalkoholna pića (+1,8%); Pokućstvo i rutinsko održavanje stana (+1,1%); Komunikacije (+1,0%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Ostali proizvodi i usluge (-1,6%); Odjeća i obuća (-1,0%); Obrazovanje (-0,2%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),  
godišnje stope inflacije**

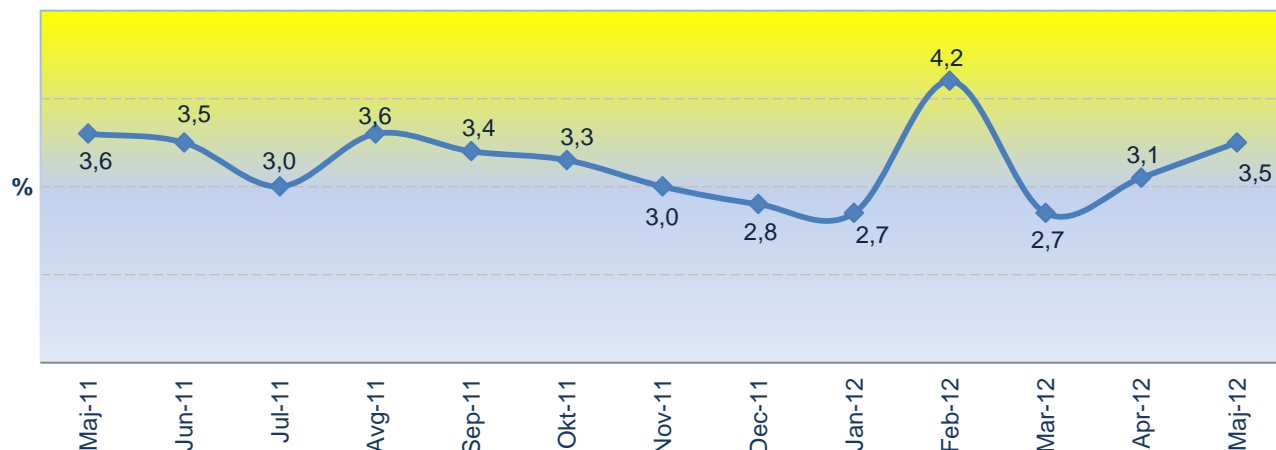


Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

Naziv	Ponderi %	Maj 2012 Ø 2011	Maj 2012 Apr 2012	Maj 2012 Maj 2011	Jan-Maj 2012 Jan-Maj 2011
<b>00 CPI - ukupno</b>	<b>1 000,0</b>	<b>3,8</b>	<b>0,4</b>	<b>3,5</b>	<b>3,5</b>
01 Hrana i bezalkoholna pića	375,5	4,2	0,3	1,8	2,3
02 Alkoholna pića i duvan	37,2	16,7	0,1	25,4	24,6
03 Odjeća i obuća	76,1	-1,4	2,4	-1,0	-1,7
04 Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	128,7	8,0	-0,1	10,1	8,5
05 Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	49,4	0,6	-0,1	1,1	0,3
06 Zdravlje	28,0	3,3	0,6	6,9	6,6
07 Prevoz	121,6	3,5	-0,6	2,4	4,0
08 Komunikacije	55,8	0,5	-	1,0	1,0
09 Rekreacija i kultura	32,1	2,3	3,2	2,5	-0,2
10 Obrazovanje	21,8	-0,2	-	-0,2	-0,3
11 Hoteli i restorani	29,6	3,3	3,6	3,1	0,2
12 Ostali proizvodi i usluge	44,2	-2,7	-2,1	-1,6	2,1

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), maj 2012.

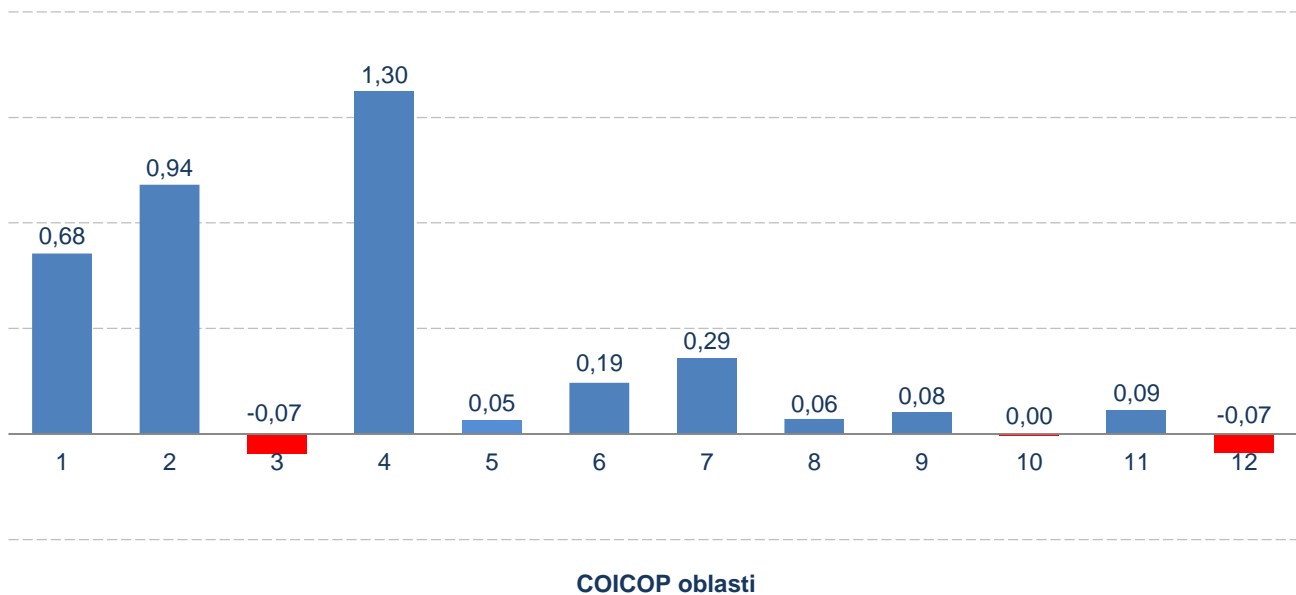


Tabela 2. Stope inflacije prikazane preko oblasti, grupa mjerene CPI-om, u %

COICOP /HICP	Naziv	Ponderi %	Maj 2012 Ø 2011	Maj 2012 Apr 2012	Maj 2012 Maj 2011	Jan-Maj 2012 Jan-Maj 2011
<b>00</b>	<b>CPI - ukupno</b>	<b>1 000,0</b>	<b>3,8</b>	<b>0,4</b>	<b>3,5</b>	<b>3,5</b>
<b>01</b>	<b>HRANA I BEZALKOHOLNA PIĆA</b>	<b>375,5</b>	<b>4,2</b>	<b>0,3</b>	<b>1,8</b>	<b>2,3</b>
011	Hrana	354,6	4,1	0,3	1,6	2,2
012	Bezalkoholna pića	20,9	6,1	0,4	6,2	3,3
<b>02</b>	<b>ALKOHOLNA PIĆA I DUVAN</b>	<b>37,2</b>	<b>16,7</b>	<b>0,1</b>	<b>25,4</b>	<b>24,6</b>
021	Alkoholna pića	15,4	4,5	0,2	5,2	5,5
022	Duvan	21,8	25,4	-	40,7	38,8
<b>03</b>	<b>ODJEĆA I OBUĆA</b>	<b>76,1</b>	<b>-1,4</b>	<b>2,4</b>	<b>-1,0</b>	<b>-1,7</b>
031	Odjeća	44,5	-0,8	4,1	-	-1,8
032	Obuća	31,6	-2,5	0,1	-2,4	-1,7
<b>04</b>	<b>STANOVANJE, VODA, STRUJA, GAS I DRUGA GORIVA</b>	<b>128,7</b>	<b>8,0</b>	<b>-0,1</b>	<b>10,1</b>	<b>8,5</b>
041	Stvarne rente	11,1	0,3	-0,5	0,3	0,6
043	Održavanje i popravka stanova	8,8	-2,4	-0,3	-2,6	-3,8
044	Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	13,9	18,2	-	34,9	36,6
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	7,9	-	8,5	6,3
<b>05</b>	<b>POKUĆSTVO I RUTINSKO ODRŽAVANJE STANA</b>	<b>49,4</b>	<b>0,6</b>	<b>-0,1</b>	<b>1,1</b>	<b>0,3</b>
051	Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	12,6	0,7	0,2	-0,2	-2,0
052	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	2,5	12,3	-	15,9	10,9
053	Aparati za domaćinstvo	15,1	-	-	-	-
054	Staklarija, pribor za jelo i kućne potrebštine	1,9	1,1	0,2	1,8	1,7
055	Alati i razne potrebštine za kuću i vrt	1,6	0,9	-1,7	4,7	4,1
056	Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	15,7	-1,2	-0,3	-0,7	-0,7
<b>06</b>	<b>ZDRAVLJE</b>	<b>28,0</b>	<b>3,3</b>	<b>0,6</b>	<b>6,9</b>	<b>6,6</b>
061	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	20,0	3,6	0,8	8,6	7,6
062	Nebolničke usluge	8,0	2,5	-	2,5	4,0

<b>07</b>	<b>PREVOZ</b>	<b>121,6</b>	<b>3,5</b>	<b>-0,6</b>	<b>2,4</b>	<b>4,0</b>
071	Kupovina vozila	13,3	-	-	-	-
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	4,7	-1,0	3,8	4,0
073	Usluge prevoza	40,0	2,5	0,1	0,6	5,3
<b>08</b>	<b>KOMUNIKACIJE</b>	<b>55,8</b>	<b>0,5</b>	<b>-</b>	<b>1,0</b>	<b>1,0</b>
081	Poštanske usluge	2,1	6,0	-	12,7	12,7
08.x	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	53,7	0,4	-	0,9	0,9
<b>09</b>	<b>REKREACIJA I KULTURA</b>	<b>32,1</b>	<b>2,3</b>	<b>3,2</b>	<b>2,5</b>	<b>-0,2</b>
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-3,5	-1,5	-3,8	-2,9
092	Ostala veća trajna dobra za rekreaciju i kulturu	0,3	0,9	0,7	1,1	0,5
093	Ostala rekreaciona oprema, cvijeće i kućni ljubimci	3,3	0,1	0,2	0,4	-0,3
094	Rekreacione i kulturne usluge	1,3	0,3	-	0,4	0,8
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	5,4	6,1	5,9	0,9
<b>10</b>	<b>OBRAZOVANJE</b>	<b>21,8</b>	<b>-0,2</b>	<b>-</b>	<b>-0,2</b>	<b>-0,3</b>
10x	Predškolsko i osnovno obrazovanje, više i visoko obrazovanje	21,8	-0,2	-	-0,2	-0,3
<b>11</b>	<b>HOTELI I RESTORANI</b>	<b>29,6</b>	<b>3,3</b>	<b>3,6</b>	<b>3,1</b>	<b>0,2</b>
111	Usluge ishrane	20,6	-	0,5	-0,3	-0,6
112	Usluge smještaja	9,0	12,4	10,9	13,6	4,6
<b>12</b>	<b>OSTALI PROIZVODI I USLUGE</b>	<b>44,2</b>	<b>-2,7</b>	<b>-2,1</b>	<b>-1,6</b>	<b>2,1</b>
121	Lična njega	37,2	-3,0	-2,3	-1,8	2,3
123	Lični predmeti	3,2	-2,3	-2,1	-1,8	2,4
124	Socijalna zaštita	1,0	-	-	-	-
125	Osiguranje	0,6	3,9	-	5,4	5,9
126	Finansijske usluge	2,0	-0,7	-	-0,7	-0,3
127	Ostale usluge	0,2	-1,2	-	-2,2	-2,7

**Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, maj 2012.**

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
031	Odjeća	44,5	4,1	0,18
011	Hrana	354,6	0,3	0,12
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	6,1	0,11
112	Usluge smještaja	9,0	10,9	0,10
061	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	20,0	0,8	0,02
111	Usluge ishrane	20,6	0,5	0,01
012	Bezalkoholna pića	20,9	0,4	0,01
-----				
056	Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	15,7	-0,3	-0,01
041	Stvarne rente	11,1	-0,5	-0,01
123	Lični predmeti	3,2	-2,1	-0,01
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-1,5	-0,01
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	-1,0	-0,07
121	Lična njega	37,2	-2,3	-0,09

**Tabela 4. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, maj 2012.**

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
022	Duvan	21,8	40,7	0,89
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	8,5	0,81
011	Hrana	354,6	1,6	0,55
044	Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	13,9	34,9	0,49
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	3,8	0,26
061	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	20,0	8,6	0,17
012	Bezalkoholna pića	20,9	6,2	0,13
112	Usluge smještaja	9,0	13,6	0,12
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	5,9	0,11
021	Alkoholna pića	15,4	5,2	0,08
08.x	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	53,7	0,9	0,05
052	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	2,5	15,9	0,04
-----				
123	Lični predmeti	3,2	-1,8	-0,01
111	Usluge ishrane	20,6	-0,3	-0,01
056	Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	15,7	-0,7	-0,01
043	Održavanje i popravka stanova	8,8	-2,6	-0,02
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-3,8	-0,03
121	Lična njega	37,2	-1,8	-0,07
032	Obuća	31,6	-2,4	-0,08

## METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

**Indeksi potrošačkih cijena** (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009.godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

*Indeks potrošačkih cijena* se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

*Ponderi* koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec, kao i na našem web sajtu [www.monstat.org](http://www.monstat.org)

**Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije** pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0.5% ( $10 \cdot 5\% = 0.5\%$  - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0.06% ( $12 \cdot 0.5\% = 0.06\%$  - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0.5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)  
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

*Saopštenje pripremio:*

**Miroslav PEJOVIĆ**

**Tel. +382-20-230 805**

**[contact@monstat.org](mailto:contact@monstat.org)**

